

Antistoffen aantonen om droesdragers op te sporen

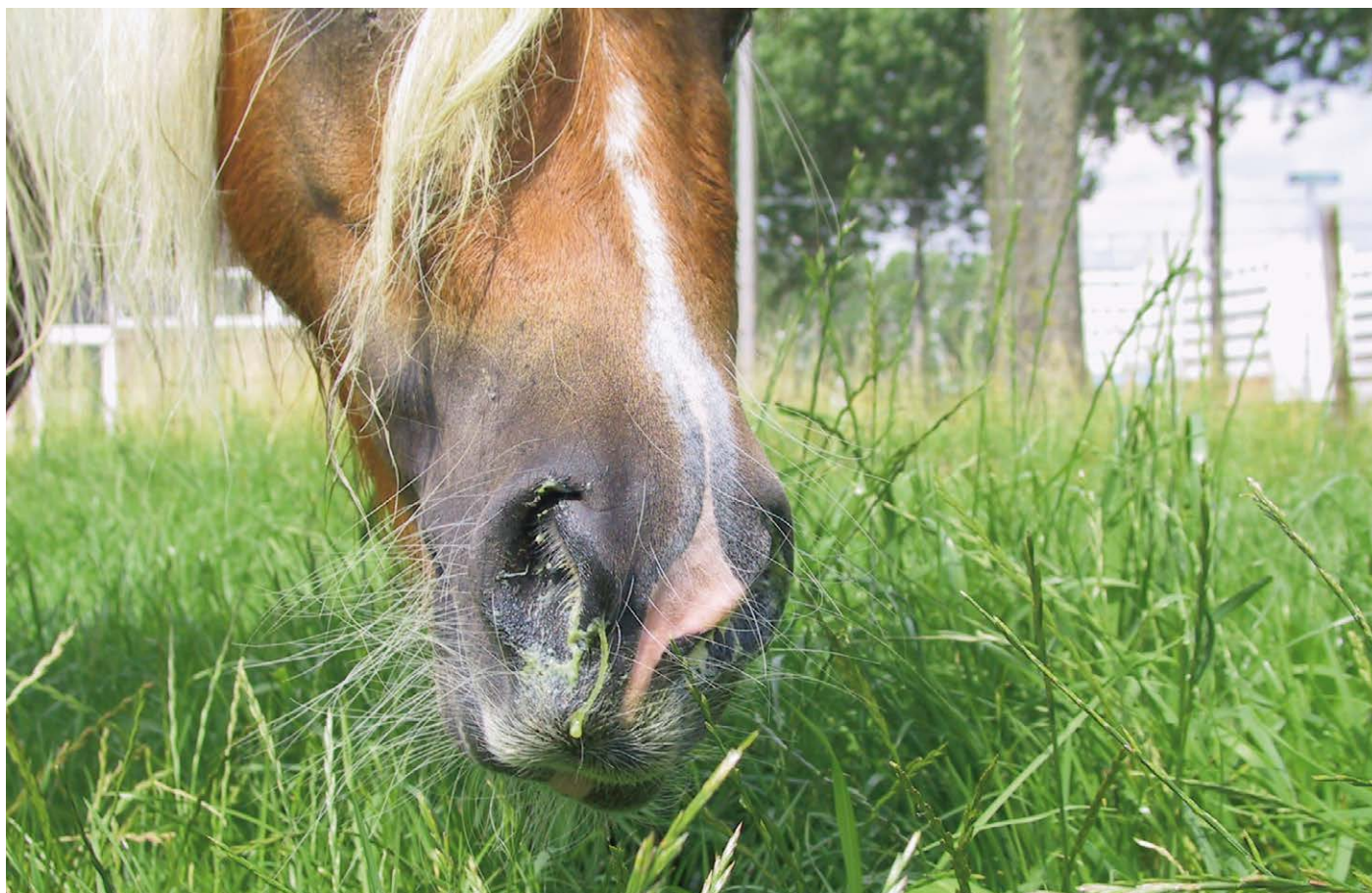
- Van alle infectieziekten die paarden kunnen krijgen, toont GD droes het meest aan.
- Droes kan abscessen veroorzaken in de lymfeknopen aan het hoofd, maar dat is lang niet altijd het geval. Juist paarden die de aandoening hebben zonder deze verschijnselen vormen een risico, net als paarden die na een infectie drager van de droesbacterie worden.

Droes wordt veroorzaakt door de bacterie *Streptococcus equi equi*. Deze dringt via de neusslijmvliezen en de keelholte het lichaam binnen en verplaatst zich naar de lymfeknopen, waar vervolgens abscessen kunnen ontstaan. Wanneer de abscessen groter worden, kan het paard ademhalings- en slikproblemen krijgen. Dit gebeurt echter alleen in ernstige gevallen.

Paarden die nog geen antistoffen hebben tegen droes krijgen doorgaans de opvallendste symptomen.

Niet alle bacteriestammen zijn even ziekteverwekkend. Paarden die droes hebben zonder typerende verschijnselen, kunnen de bacterie wel ongemerkt verspreiden en vormen zo een groot

risico voor paardenhouderijen. Een nog groter risico kunnen de 'dragerdieren' zijn: deze paarden hebben in het verleden droes gehad, maar de bacterie is niet volledig uit hun lichaam verdwenen. Bij een deel van deze dieren blijven resten opgedroogde pus, soms zelfs in de vorm van kalkstenen, aanwezig in de luchtzakken. Dragerdieren vertonen doorgaans weinig of geen

Paarden die in het verleden droes hebben gehad, vormen een risico als de bacterie nog niet volledig uit hun lichaam is verdwenen. (Bron: Departement Paard, Faculteit Diergeneeskunde Utrecht)

symptomen van droes, maar scheiden de bacterie wel met tussenpozen ('intermitterend') uit. Keert droes regelmatig terug op een bedrijf, dan is het raadzaam onderzoek te doen naar de aanwezigheid van dragerdieren.

AANTONEN VAN DE BACTERIE

GD kan monstermateriaal, zoals neusswabs, luchtzakspoelingen en abcesinhoud, onderzoeken op de aanwezigheid van *S. equi equi*. Meestal wordt een PCR-test aangevraagd omdat die betrouwbaarder is dan een bacteriekweek. Bij een kweek bestaat het gevaar dat de uitslag fout-negatief is vanwege 'overgroei' door andere bacteriën. Bij een dragerdier is de beste methode om met een endoscoop via de neus en luchtwegen de luchtzakken te inspecteren en daarbij monstermateriaal af te nemen. Diagnostische testen voor droes zijn aan te vragen via de dierenarts.

AANTONEN VAN ANTISTOFFEN

De Animal Health Trust in Engeland heeft na jaren onderzoek een specifieke en gevoelige test (strangles ELISA) ontwikkeld voor het aantonen van antistoffen tegen de droesbacterie in bloedserum. GD heeft een licentie verkregen van de Animal Health Trust om deze test in Nederland uit te voeren. Vanaf 1 juni biedt GD deze test aan.

De test kan recente blootstelling aan de bacterie vaststellen en dragers opsporen. Bijna alle paarden ontwikkelen enkele weken na infectie antistoffen en zullen dus positief testen, maar alleen bij dragers blijven deze antistoffen langdurig aanwezig. Seropositieve paarden kunnen indien gewenst verder onderzocht worden op dragerschap, terwijl seronegatieve paarden niet verder onderzocht hoeven te worden (tenzij ze in het acute stadium van infectie zitten en nog geen antistoffen opgebouwd kunnen hebben).

De droestest kan gebruikt worden voor het screenen:

- van bedrijven die denken vrij te zijn van droes;
- van nieuwe paarden op mogelijk dragerschap voordat ze in contact komen met de andere paarden op een bedrijf;
- van paarden zonder duidelijke symptomen, op blootstelling en mogelijk dragerschap na een uitbraak;
- van paarden die verdacht worden van verslagen droes, op blootstelling aan de bacterie.

Aangezien de test bewerkelijk is en de redenen voor inzending over het algemeen niet spoedeisend zijn, wordt de test in eerste instantie elke twee weken uitgevoerd. Als de aantallen te testen monsters toenemen, gaat GD wekelijks testen. ●

INSPIRERENDE KENNISDAG HIPPISCHE DOCENTEN

Welke wormsoorten zorgen in Nederland voor de meeste problemen? Hoe kun je problemen met worminfecties bij (jonge) paarden het best aanpakken? Wat zijn de belangrijkste oorzaken van het ontstaan van resistentie tegen wormmiddelen? Over deze en andere vragen rondom parasitologie sprak Linda van den Wollenberg van GD-afdeling Paard op de Kennisdag Paard voor hippische docenten.

Linda van den Wollenberg praat hippische docenten bij over worminfecties op de Kennisdag Paard

Deze kennisdag vond eind april plaats in het Noord-Limburgse Kessel en werd georganiseerd door Groen Kennisnet en Platformgroep Paard. Het thema van de kennisdag was 'Opfok en kwaliteit van jonge paarden'.

Docenten werden op deze dag bijgepraat over onderwerpen als kwaliteitsbeoordeling en voeding voor jonge paarden. Ook brachten ze een bezoek aan Equestrian Centrum De Peelbergen en Stal Hendrix, beide in Kessel.

Namens de Gezondheidsdienst voor Dieren gaf Linda van den Wollenberg een workshop over parasitologie, waaronder de aanpak van worminfecties bij (jonge) paarden. In haar presentatie behandelde ze de laatste theoretische inzichten en ging ze in op praktische vragen over het voorkomen van problemen door worminfecties. Aan de orde kwamen bijvoorbeeld welke wormsoorten voor de meeste problemen zorgen, hoe resistentie tegen wormmiddelen kan ontstaan en wat de

oorzaak kan zijn van een negatief mestmonster terwijl het paard wel wormen heeft.

De hippische docenten reageerden erg positief op de workshop. Met de nieuw opgedane inzichten kunnen ze hun studenten op hippische beroepsopleidingen ook op dit gebied optimaal voorbereiden op een loopbaan in de paardensector.

GD heeft op diverse gebieden van de paardengezondheidszorg expertise in huis en werkt op dit gebied in Nederland samen met veel kennisinstellingen, sectorpartijen en onderwijsinstututen. Veel aangevraagde onderwerpen voor presentaties zijn de aanpak van droes, rhinopneumonie en parasitologie bij paarden.

Ook een sessie organiseren met een spreker van GD? Neem contact op met Emiel Schiphorst.

E.Schiphorst@gddiergezondheid.nl